

Vuosaaren Vihreistä Vihrein, eli V³

Kasvikatot asukkaiden puutarhaoleskeluun ja kasvien kasvattamiseen sekä Helsingin yliopiston tutkimuskäyttöön. Isot kasvatustilat asuntojen parvekkeilla. Piha, jossa on huomioitu erityisen huolella vehreys ja ihmisten sekä muun luonnon viihtyvyys esimerkiksi kasvisiirteitä hyödyntäen. Muun muassa kaikkea tätä pitää sisällään Vihreistä Vihrein -mallilla toteutettava A-Kruunun ja Asuntosäätiön vuokra- ja asumisoikeustalojen hanke. Hankkeen kehittäjänä ja KVR-urakoitsijana toimii Arkta Reponen Oy.

Vuosaaren Vihreistä Vihrein -hankkeeseen kuuluvat osoitteisiin Ensi Parvi 3 ja 5 toteuttavat viiden kerrostalon 236 asuntoa. A-Kruunun omistukseen tulee 121 vuokra-asuntoa.

Hankkeiden johtoajatuksena on uudenlainen viherajattelu, jonka kehittäjänä on toiminut FM, ympäristöbiologi ja maisemasuunnittelija **Taina Suonio**.

- Kyse on kokonaisuudesta, joka edustaa ihan uudenlaista kerrostalopihamaisemaa. Tavoitteena on piha, jossa luonto ja ihmiset tutkimuksella vahvistettuun tietoon perustuen voivat hyvin. Tämä on toiminnallisesti ja visuaalisesti uusi voimakas konsepti, kertoo Suonio.

Uudenlaista piharakentamista toteutetaan myös kasvisiirteiden avulla. Tontilta on otettu talteen satoja kasvisiirteitä kuten puita, pensaita ja aluskasvillisuutta nk. kasvihuoneen Nurmijärvelle, jotka nyt tuodaan takaisin. Korkein siirretty puu on yli seitsenmetrinen pihlaja.

Vihreistä Vihrein -mallin suunnitteluvaiheessa on tehty poikkeuksellisen laajaa yhteistyötä eri osapuolten kesken. Kohteen arkkitehtuuri on saanut innoitusta viherrakentamisesta, jolla on ollut vaikutusta myös rakenteiden suunnitteluun ja mitoittamiseen. Rakennesuunnittelun aikana on ajateltu sekä asukkaiden että lintujen turvallisuutta, sekä varmistettu rakenteiden kantavuus paksumpaa kasvualustaa vaativien kasvien kohdalla. On tunnistettu paikkoja, joihin on mahdollista lisätä kasvillisuutta muun muassa istutusalueiden ja köynnöksien muodossa, kertoo rakennussuunnittelusta vastaava arkkitehti **Sisko Hovila** Arkworks Arkkitehdit Oy:stä.

Hankkeeseen liittyy myös tutkimusyhteistyö rakennusten katoille istutettavan kasvillisuuden tutkimisesta Helsingin yliopiston kanssa.

A-Kruunun tehtävänä on kehittää asumisen laatua. Vihreistä Vihrein -mallin avulla lisätään ilmasosyistäkin tarpeellista vihreyttä kaupunkimaiseen asuinympäristöön sekä edistetään asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia. Hankkeeseen kytkettyä tutkimusta voi jatkossa hyödyntää koko toimiala.

UNIIKKI KONSEPTI TUTKIMUKSEEN JA YMPÄRISTÖÖN PERUSTUEN

Hankkeessa on kyse on kokonaisuudesta, jossa luonto ja ihmiset voivat hyvin – perustuen tutkimuksella vahvistettuun tietoon.

Kaikki luonnon monimuotoisuutta ja kestävää kehitystä lisäävät ratkaisut on suunniteltu huolella ja perusteltu tutkimuksellisesti. Esimerkkejä tästä ovat:

- Kasvillisuuden talteenotto ja palauttaminen: Tontilla oleva kasvillisuus, kuten puut, pensaat ja sammaleet, siirretään tilapäiseen sijoituspaikkaan ja palautetaan hankkeen valmistuttua tutkimuksellisesti teemoitetuille katoille ja pihaille.
- Materiaalien hyödyntäminen: Tontilla olevat kannot, kivet ja puiden rungot hyödynnetään tavalla, joka tukee luonnon monimuotoisuutta.
- Teemoitetut tutkimuskatot: Jokaisella rakennuksella on oma kattoteema, joka pohjautuu Suomen uhanalaisiin elinympäristöihin. Tämä konsepti sai alkunsa Jätkäsaaren vastaavanlaisesta hankkeesta, mutta Vuosaarissa sitä on kehitetty edelleen.

YHTEISÖLLISYYS JA LUONTO KÄYTÄNNÖSSÄ

Kokonaisvaltainen ympäristöbiologinen näkökulma on ollut keskeinen osa hanketta. Esimerkiksi:

- Pölyttäjät ja hyönteiset: Miten ne löytävät tiensä takaisin, kun alkuperäinen kasvillisuus palautetaan tontille?
- Asukkaiden suhtautuminen: Miten metsämäisen ja luonnon monimuotoisuutta korostava kokonaisuus otetaan vastaan?

Kaupunkielämän kiireen vastapainoksi rakennusten katoille on suunniteltu **Paratiisikatto**, joka tarjoaa tilan rauhoittumiselle. Asukkaiden käyttöön tulee myös yhteisöllisyyttä edistäviä elementtejä, kuten hedelmä- ja keittiöpuutarhat sekä kasvihuoneet. Toiveena on, että nämä mahdollisuudet innostavat asukkaita muodostamaan pitkäjänteisen ja luonnonläheisen asukas yhteisön.

Kuva: Kimmo Räisänen

Taina Suonio
V³-hankkeen äiti

TAINAN VINKIT PARVEKEVILJELYYN

V³-asukkaiden iloksi ovat parvekkeet jo osittain vihreätettyjä. Suunnitellut parvekekasvit ovat osittain samoja kasveja kuin mitä Jätkäsaaren parvekekasvillisuus on ja niissä on hyödynnetty saatuja tutkimustuloksia parvekkeilla menestyvistä kasveista. Parvekkeen ilmansuunta on hyvä ottaa huomioon, sillä se ratkaisee enemmän minkälainen kasvi parvekkeella menestyy kuin se, että millä korkeudella parveke on. LINKKI aiheesta kirjoitettuun tiedejulkaisuun: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1618866724000785?via%3Dihub>

1. Valinnan vaikeus!

Mitä haluaisit kasvattaa: syötäviä kasveja, kuten yrttejä ja perunoita vai silmänruokaa, kuten kesällä kukkivia kesäkukkia vai kenties monivuotisia perennoja, pienempiä pensaita tai kaikkia näitä?

2. Ehditkö huolehtia kasveista?

Hyvä miettiä realistisesti, kuinka paljon ehdit esimerkiksi kastella kasveja. Onko sinulla ystävä tai naapuri, jotka pääsisivät kesällä auttamaan kastelussa, jos olet vaikkapa lomalla. Eri vuosina voi tilanne vaihdella ja se antaakin mahdollisuuden uusille viljelyille.

3. Aloita helpoista! Helppoja parvekkeilla viljeltäviksi sopivia kasveja on paljon.

Jos sinulla ei ole vielä viherpeukaloita, kannattaa aloittaa yksivuotisista kausikasveista. Esimerkiksi varjoisalle (pohjois/itä) parvekkeelle sopivat hyvin yrteistä mm. persiljat ja ruohosipuli. Paahteiselle (etelä/länsi) parvekkeelle suositeltavia kasveja ovat esimerkiksi pelargoni, petunia, verbena, samettikukka ja marketta sekä yrteistä sopivat muun muassa timjami, salvia ja rosmariini.

4. Haluatko kasvattaa kasvit itse vai ostatko kasvit esimerkiksi taimistosta?

Olisiko naapurisi kiinnostunut samoista kasveista kuin sinäkin? Voisitko sopia, että esikasvatatte eri kasveja ja jaatte kasvattavanne taimet? Näin saisitte taloudellista säästöä, pystyisitte paremmin hyödyntämään olemassa olevaa esikasvatustilaa ja myös monipuolistaisitte kasvivalikoiman helposti. Yhteinen harrastus toimisi myös siltana naapureihin tutustumiselle.

5. Miettimisen arvoista on myös se, että V³-asukkailla on käytössä keittiökattopuutarhoissa kasvihuoneet.

Voisitko yhdistää ja hyödyntää parvekkeita ja kasvihuonetta kasvien esikasvatamiseen ja kasvattamiseen?

KIITOKSET

Vuosien varrella olen oppinut paljon paitsi rakentamisesta, myös yhteistyön voimasta. Kun oikeat ihmiset työskentelevät yhdessä, voidaan saavuttaa asioita, joita ei olisi uskonut mahdollisiksi. Tämän hankkeen onnistuminen vaatii tahtoa, taitoa ja periksiantamatonta sitoutumista – ja sitä meillä on.

Kiitän lämpimästi kaikkia V³-hankkeeseen osallistuvia!

Taina Suonio
V³-hankkeen äiti

6. Älä stressaa vaan nauti! Kasvien parissa touhuaminen ja niistä huolehtiminen ei saa muodostua stressiksi vaan se tulisi olla ilo. Voi olla, että aluksi on haasteita löytää kasveja, jotka tuntuvat omilta, mutta kokeilun kautta löydät ne parhaat juuri sinulle.

7. Kasvit ovat portti mielenkiintoiseen maailmaan, jonka kautta voit tutustua uusiin ihmisiin, oppia uutta ja kehittyä sekä aloittaa uuden harrastuksen, jonka kautta saatat vieraila uusissa puistoissa ja puutarhoissa sekä taimistoilla.